

РЕШЕНИЕ

№ 2040

гр. София, 29.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 01.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **10017** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба от Е. А. К. от [населено място], подадена чрез упълномощения представител адв. Л. К., срещу отказ за предоставяне на обществена информация, обективиран в писмо с изх. № 94-В-338 от 12.10.2022 г. на изпълнителния директор на „Националната електрическа компания“ ЕАД („НЕК“ ЕАД). С жалбата се твърди, че оспореният отказ е незаконосъобразен. Иска се отмяната му и връщане на преписката на ответника за предоставяне на достъп до поисканата със заявление от 22.08.2022 г. обществена информация. Претендира се и присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – изпълнителният директор на „Националната електрическа компания“ ЕАД в представено по делото писмено становище и в открито съдебно заседание чрез процесуалния си юрк. Й. М. оспорва жалбата като недопустима на основание чл.159, т.1 от АПК, а алтернативно счита същата за неоснователна, като излага съображения, че „НЕК“ ЕАД не попада сред задължените субекти по чл.3 от ЗДОИ. Моли за оставянето ѝ без разглеждане, съответно за отхвърлянето ѝ. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства,

намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление, регистрирано с вх. № ЗДОИ№-01-44/22.08.2022 г., адресирано до Б. дирекция „Д. район” Е. К. е поискала достъп до следната информация:

„1. Моля да ме информирате коя фирма е собственик, а коя ползвател на Събирателен канал „Сребърна Г.”, Събирателен канал „Искрецки” и Събирателния канал „Стругарница”, всички част от каскада „П.”;

2. Моля да получа копие от всички ваши разрешителни, решения за прекратяване/изменение/удължаване и др. подобни, издадени относно Събирателен канал „Искрецки”, част от каскада „П.”;

3. Моля да ме информирате дали Събирателния канал „Сребърна Г.”, Събирателния канал „Искрецки” и Събирателния канал „Стругарница”, всичките част от каскада „П.”, са част от определено водно тяло, кога същото е било определено, кой е неговият код, име и обхват?”

С решение № 887 от 05.09.2022 г. директорът на Б. дирекция „Д. район” е предоставил исканата информация по т.2 и т.3 от заявлението, но по т.1 от същото е преценил, че компетентен да се произнесе е „НЕК” ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади”, поради което с писмо с изх. № ЗДОИ-01-44(2)/07.09.2022 г. го е изпратил на дружеството.

С писмо с изх. № 94-В-338 от 12.10.2022 г. на изпълнителния директор на „НЕК” ЕАД е отказано предоставяне на исканата информация. Изложените в писмото съображения са, че „НЕК” ЕАД не е задължено лице по смисъла на чл.3, ал.2 във вр. с §1, т.4 от ДР на ЗДОИ. Посочено е, че дружеството не е от категорията на субектите, задължени да предоставят достъп до обществена информация и за него не съществуват задължения да предоставя информация по реда на ЗДОИ.

При тези данни съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.2, ал.1 от ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Според чл.9, ал.1 от ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна - официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10), а служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11). Достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, и до друга официална информация в случаите, когато това е предвидено със закон или по решение на органа, който я е създал, се осигурява чрез обнародването им (чл.12, ал.1 и ал.2), а достъпът до официална информация извън случаите по ал.1 и 2 е свободен и се осъществява по реда на този закон. Според чл.13 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен и се осъществява по реда на този закон, при спазване на ограниченията по ал.2 и отчитане на хипотезите по ал.4 – случаите на надделяващ обществен интерес.

Субектите, задължени за предоставянето на обществена информация, са посочени в чл.3 от ЗДОИ. Според ал.1 на този текст, това са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. В същото време ал.2 изрично предвижда, че разпоредбите на ЗДОИ се прилагат и за достъпа до информацията, създавана и съхранявана от 1. публичноправни субекти,

различни от тези по ал.1, включително публичноправните организации; 2. физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

Съгласно т.4 на §1 от ДР на ЗДОИ, „публичноправна организация“ е юридическо лице, за което е изпълнено някое от следните условия: а) повече от половината от приходите му за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на държавното обществено осигуряване или на Националната здравноосигурителна каса, от общинските бюджети или от възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 от Закона за обществените поръчки (ЗОП); б) повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 от ЗОП; в) обект е на управленски контрол от страна на възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 от ЗОП; управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице.

Възложители по чл.5, ал.2, т.1 – 14 от ЗОП са: 1. президентът на Република България; 2. председателят на Народното събрание; 3. министър-председателят; 4. министрите; 5. омбудсманът на Република България; 6. управителят на Българската народна банка; 7. председателят на Конституционния съд на Република България, административните ръководители на органите на съдебна власт, които управляват самостоятелни бюджети, както и административните ръководители на прокуратурите в страната; 8. областните управители; 9. кметовете на общини, на райони, на кметства, както и кметските наместници, когато са разпоредители с бюджет; 10. председателите на държавните агенции; 11. председателите на държавните комисии; 12. изпълнителните директори на изпълнителните агенции; 13. ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, включително обособени структури на органите на изпълнителната власт, когато са юридически лица и разпоредители с бюджет; 14. представляващите публичноправните организации. Според §2, т.43 от ДР на ЗОП „публичноправна организация“ е юридическо лице, за което са изпълнени следните условия: а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер; б) финансирано е с повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл.5, ал.2, т.1 – 14 от ЗОП.

Видно от вписаните обстоятелства в търговския регистър, едноличен собственик на капитала на „НЕК“ ЕАД е „Български енергиен холдинг“ ЕАД, чийто собственик от своя страна е българската държава чрез министъра на енергетиката. Дружеството представлява публичноправна организация по смисъла на §2, т.43 от ДР на Закона за обществените поръчки (ЗОП): а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер; б) финансирано е с повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл.5, ал.2, т.1 - 14. Следователно неговият представляващ е възложител на обществени поръчки по чл.5,

ал.2, т.14 от ЗОП и в този смисъл „НЕК“ ЕАД се явява публичноправна организация. Такава според §1, т.4 от ДР на ЗДОИ е юридическо лице, за което е изпълнено условието по б.,б“ - повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.1-14 от ЗОП. Изпълнено е и условието по б.,в“ от посочената разпоредба – когато юридическото лице е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл.5, ал.2, т.1 -14 от ЗОП; управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице. В тази връзка и дружеството „НЕК“ ЕАД е задължен субект по чл.3, ал.2, т.1 от ЗДОИ и постановеният отказ по подаденото от жалбоподателката заявление по ЗДОИ представлява индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност съгласно чл.40, ал.2 от ЗДОИ.

Според правилото на чл.38 от ЗДОИ задълженият субект е длъжен изрично да се произнесе в законоустановения срок по подадено пред него заявление за достъп до обществена информация с акт, в който при хипотезата на отказ, мотивирано да посочи кои са фактическите и правни основания, поради които не е възможно предоставяне на достъп до търсената информация.

В настоящия случай решението за отказ не съдържа мотиви, освен посоченото твърдение, че дружеството не представлява задължен по ЗДОИ субект. Липсата на мотиви винаги е основание за отмяна на оспорения акт, тъй като целта на мотивите е да се обоснове издаването на акта до степен, позволяваща на заинтересованите лица да разберат какво е мотивирало органа да вземе съответното решение. Същевременно липсата на мотиви пречатства и съдебния контрол, тъй като не позволява на съда да установи какви са съображенията на органа за постановяване на именно това решение. По изложените съображения оспореният акт следва да бъде отменен, а преписката - върната на изпълнителния директор на „НЕК“ ЕАД, който в качеството си на задължен по ЗДОИ субект да се произнесе по отправеното до него запитване, като предостави исканата информация или мотивирано откаже достъп до нея.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за предоставяне на обществена информация, обективиран в писмо с изх. № 94-В-338 от 12.10.2022 г. на изпълнителния директор на „Националната електрическа компания“ ЕАД.

ИЗПРАЩА делото като административна преписка на изпълнителния директор на „Националната електрическа компания“ ЕАД за ново произнасяне по подаденото заявление при съобразяване с дадените в мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона.

ОПРЕДЕЛЯ 14-дневен срок за произнасяне, който започва да тече от влизане на съдебното решение в сила.

Решението е окончателно.

Съдия:

